

ÖSSZEFOGLALÓ A III. NEMZETI VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉST ÉRINTŐ LEGFONTOSABB VÁLTOZÁSOKRÓL

A negyedik kereskedési időszak **2026-2030 közötti második részidőszakára vonatkozó Nemzeti Végrehajtási Intézkedést (NIMs) megalapozó kérelem benyújtásának határideje Magyarországon 2024. június 30.** A kérelmet a Nemzeti Klímavédelmi Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) részre kell benyújtania az üzemeltetőnek az „[NKVH: Kvótakiosztás – Nemzeti Végrehajtási Intézkedést megalapozó kérelem a NIMs formanyomtatvány alapján](#)” e-papíron. a Hatóság honlapján közzétett közleményben meghatározott követelményeknek megfelelően.¹

A határidő jogvesztő, vagyis a kérelem benyújtásának elmulasztása esetén az üzemeltető adott létesítményét illetően a 2026-2030 közötti időszak vonatkozásában nem jogosult ingyenes kiosztásra, és a következő adatgyűjtésig nem nyújthat be ilyen kérelmet – még új belépőként sem, a későbbiek folyamán. Továbbá nem jogosultak kiosztásra a kizárólag villamos energiát termelő ETS létesítmények.

Nem kell alapadat-jelentést benyújtani arra a létesítményre vonatkozóan, amely

- üzemeltetője úgy dönt, hogy nem kér ingyenes kiosztást, továbbá
- esetében teljesen bizonyos, hogy még a negyedik kereskedési időszak második részidőszakának kezdete (2026. január 1.) előtt bezár,
- kizárólag csak villamos energiát állít elő és/vagy minden hőjét ETS létesítmény részére exportálja.
- véglegessé vált ÜHG engedéllyel rendelkezik, de még nem kezdte meg a működését.

Az alapadat-jelentésre kötelezettek körét az 1. sz. útmutató dokumentum (GD1)² 4.1. fejezete sorolja fel.

A NIMs a benyújtást megelőző öt naptári év - **2019-2023 - tekintetében** a 2003/87/EK irányelv (a továbbiakban: EU ETS irányelv) 11. cikk (1) bekezdésének megfelelően az alábbi **létesítményrész szintű adatokat tartalmazza: tevékenységi szintek, hő- és gázáramok, villamosenergia-termelés, valamint kibocsátások.**

1. A létesítményszintű ingyenes kiosztás kiszámításának lépései

1.1. A CBAM-tényező hatása a létesítményrészek lehatárolására és a kiosztásra

A módosított EU ETS irányelv számos olyan új rendelkezést tartalmaz, amelyek célja az ingyenes kiosztás mennyiségének további csökkentése. Az egyik legjelentősebb változás a

¹ https://nkvh.kormany.hu/download/a/6e/33000/NIMs_kovetelmenyek_26_30_0430.pdf

² Az útmutató dokumentumok továbbiakban alkalmazott rövidítése: GD. Angol nyelven itt érhetők el: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets/free-allocation_en#documentation
A magyar nyelvű fordítások az alábbi felületen találhatóak:
<https://nkvh.kormany.hu/utmutato-dokumentumok>

szénszivárgásnak kitett ágazatok (CL) egy részében az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus (CBAM) bevezetése. A 2023/956 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: CBAM-rendelet) I. mellékletében felsorolt áruk termelésére vonatkozó ingyenes kiosztás a CBAM-tényező alkalmazásával 2026-tól fokozatosan csökken, és 2034-ben eléri a nulla kiosztást.

A CL-státusz mellett a bevezetésre kerülő CBAM-tényező révén a tartalék-referenciaérték szerinti létesítményrészek esetében a korábbi kettő (CL és nem CL) helyett immár háromféle típus határozható meg: a CO₂-kibocsátáshelyezés kockázatának kitett (ezen belül CBAM és nem CBAM) és az ennek ki nem tett létesítményrész. Ezáltal a termék-referenciaértékek mellett további tíz tartalék-referenciaérték szerinti létesítményrész különíthető el.

A létesítményrészek rendszerhatárainak megállapítása több lépésben történik:

- 1.) Olyan létesítmények esetén, amelyek több, különböző terméket állítanak elő/tevékenységet végeznek, a **létesítményrészek elkülönítése első lépésben a termékekhez/tevékenységekhez rendelt NACE és PRODCOM 2010 kódok³ alapján történik**. Bár 2025-től az Európai Unióban érvénybe lép a vállalkozások tevékenységének statisztikai elkülönítése céljából az újabb NACE 2.1 változatú besorolás, a III. NIMs során továbbra is a 2010. évre alkalmazott NACE 2.0 verzió szerinti kódot kell használni, mivel az érvényes szénszivárgási lista ezen alapszik.
- 2.) Második lépésben – a tartalék-referenciaérték szerinti létesítményrészek esetében – **meg kell határozni a CL-státuszt** a 2019/708 bizottsági határozat alapján.
- 3.) Végül meg kell határozni, hogy a létesítményben gyártott termék **a CBAM-rendelet I. mellékletében felsorolt áruk közé tartozik-e⁴, illetve hogy az ETS hatálya alá nem tartozó egység felé exportált hőt a CBAM hatálya alá tartozó termék előállítására használják**. Ennek ellenőrzéséhez a formanyomtatványban szükséges megadni a 2658/87/EGK rendeletben meghatározott tevékenységhez tartozó KN-kódot is.⁵

A fenti lépések eredményeképp **meghatározott létesítményrészekhez kell hozzárendelni a NIMs formanyomtatványban⁶ a tevékenységi szinteket, a felhasznált energia- és anyagmennyiséget, valamint a kibocsátást**. Továbbá az új létesítményrész(ek) lehatárolásával a meglévő nyomonkövetési módszertani tervet (MMP) is **módosítani szükséges**.

Az alábbi táblázatok mutatják az alkalmazandó szorzótényezők értékeit az egyes esetekre vonatkozóan:

³ A lista itt érhető el:

http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=LST_CLS_DLD&StrNom=NACE_RE_V2&StrLanguageCode=EN&StrLayoutCode=HIERARCHIC

⁴ A GD2 A mellékletében a Kombinált-Nomenklatura (KN-kódok) alapján elkülönített CBAM-árkategóriák esetében ahol lehetséges, megadják a termék-referenciaértéknek való megfelelést.

⁵ A lista itt érhető el: https://publications.europa.eu/resource/cellar/e55b858b-c506-11ee-95d9-01aa75ed71a1.0004.02/DOC_1

⁶ A formanyomtatvány itt érhető el:

https://nkvh.kormany.hu/download/0/3f/33000/NIMs%20P4%20baseline%204_2_HU_hu_260324.xls

1. táblázat: A CO₂-kibocsátásáthelyezési tényezők (CLEF)

Év	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
CLEF, amennyiben a CO ₂ -kibocsátásáthelyezés kockázata jelentősnek minősül (CL)	1	1	1	1	1	1	1
CLEF, amennyiben a CO ₂ -kibocsátásáthelyezés kockázat nem minősül jelentősnek (nem-CL)	0.300	0.300	0.300	0.225	0.150	0.075	0
CLEF távfűtés esetében	0.300	0.300	0.300	0.300	0.300	0.300	0.300

2. táblázat: A CBAM-tényező értékei

Év	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
CBAM-tényező CBAM-árakra	0.975	0.950	0.900	0.775	0.515	0.390	0.265	0.140	0
CBAM-tényező más árakra	1	1	1	1	1	1	1	1	1

1.2. A kiosztást befolyásoló további főbb változások

2026-tól kezdődően az ETS szerinti villamosenergia-termelő fogalom megszűnik a kiosztásban, tehát ugyanúgy fogják kezelni, mint az összes többi ETS létesítményt, ezáltal **a villamos energiából előállított mérhető és nem mérhető hő jogosult lehet a hő- és tüzelőanyag-referenciaértékek szerinti ingyenes kiosztásra.**

Az előbbieket értelmében mindazon termék-referenciaérték esetében **megszűnik a tüzelőanyag és a villamos energia közötti felcserélhetőség szabálya,** ahol azt korábban használták.

A felülvizsgált EU ETS irányelv 10a. cikk (1) bekezdése második albekezdésének értelmében **a villamosenergia-termelés kapcsán azonban továbbra sem osztható ki ingyenesen kibocsátási egység, a hulladékgázokból előállított villamos energia kivételével.**

Az (EU) 2019/331 bizottsági rendelet (a továbbiakban: FAR-rendelet) módosítása következtében **a „de minimis szabály”** – mely alapján nem kötelező különbséget tenni CL és nem CL létesítményrészek között, amennyiben az azonos tartalék-referenciáértékbe tartozó CL vagy nem CL létesítményrész tevékenységi szintje az adott létesítményrész-típus teljes tevékenységi szintjének 5%-ánál kevesebb – **2026. január 1-től már nem alkalmazandó.**

A FAR-rendelet I. mellékletében felsorolt **termék-referenciaérték közül néhány esetben⁷ módosultak a definíciók és a hozzájuk tartozó rendszerhatárok, vagy a termékhez kapcsolódó múltbeli tevékenységi szint meghatározása változott meg⁸.**

A hő-referenciaérték alapján kiosztásra jogosult lehet a bio üzemanyagokból, folyékony bio energiahordozókból (fenntartható és nem fenntartható), szilárd biomasszából, biogázból, vagy egyéb megújuló forrásokból (pl. napenergia, geotermikus hő), exotermikus eredetű és villamos energiából előállított hő, valamint más támogatható folyamatból vagy fizikai egységből hőszivattyúval vagy hőcserélővel visszanyert hő. **Nem jogosult ugyanakkor hő-referenciaérték alapján** a tüzelőanyagok előmelegítése, a szennyvízkezeléshez felhasznált

⁷ agglomerált vasérc (korábban szinterezett érc), forró fém, szürke és fehér cementklinker, tissue és nyersszóda

⁸ mész és hidrogén termék-referenciaértékek

hő vagy tüzelőanyag, a közvetlenül füstgázkezelés céljából elégetett tüzelőanyagok mérhető hő visszanyerése nélkül, illetve a füstmentes fáklyázáshoz használt gőz. (GD2 3.2.)

A **tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész definíciója kiegészül:** a tüzelőanyag-égetés **mellett a villamos energia alapú nem mérhető hő termelése is idetartozik.** Tevékenység alapján a közvetlen fűtés/hűtés és a termékek előállítása mellett a létesítményrészhez sorolandó a mechanikus energia előállítására termelt hő is, amelyet nem villamos energia előállítására használnak. A biztonsági fáklyázás 2026-tól továbbra is jogosult marad ingyenes kiosztásra. A közvetlenül hulladékkezelés céljából elégetett tüzelőanyagot (mérhető hő visszanyerése nélkül) azonban nem fedi le a tüzelőanyag-referenciaérték. (GD2 3.4.)

A tüzelőanyag-referenciaérték szerinti és a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészekből történő **hővisszanyerés** további ösztönzése érdekében **az adott hőtermelés a tüzelőanyag-fogyasztáson és a technológiai kibocsátásokon alapuló kiosztáson felül további ingyenes kiosztásra is jogosult.**

A **létesítmények közti hőátadás során az exportált hő alapján meghatározandó létesítményrész típusa a hőfogyasztótól függ,** vagyis az általa előállított termék(ek) CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázat szerinti besorolásától. Elméletileg négyféle létesítményrész határozható meg egy ETS hatálya alá nem tartozó egységbe exportált mérhető hő alapján. Külön igazolás hiányában nem CL, nem CBAM létesítményrésznek minősül (alapértelmezett eset). A további három esetben – távfűtés, CL, nem CBAM és CL, CBAM – az üzemeltetőnek bizonyítania kell a Hatóság számára, hogy a mérhető hőt milyen célra exportálja, például az ezen hőt fogyasztó ügyfeleitől származó nyilatkozattal alátámasztja ezen ügyfelek NACE-, PRODCOM- és KN-kódját. (GD6 3.2. és 4.1.)

1.3. A múltbeli tevékenységi szint (HAL) létesítményrész- és létesítményszintű meghatározása

Az egyes létesítményrészek múltbeli tevékenységi szintjeit az alapidőszakban mért tevékenységi szintek **mediánértékének** alkalmazásával kell kiszámítani az átlag meghatározása helyett, és továbbra is csak **azokat az éveket kell figyelembe venni, amikor a teljes létesítmény – és nem csak az adott létesítményrész! – legalább egy napig üzemelt.**

A GD2 6.1. fejezetében szereplő példa a HAL megállapítására:

3. táblázat: Egy papírgyártó létesítmény múltbeli tevékenységi szintjei

	2019	2020	2021	2022	2023
Újságpapír	800	0	500	700	0
Nem bevont finompapír	200	600	0	300	500
Bevont finompapír	0 ⁹	400	500	0	500

⁹ Ebben az esetben a múltbeli tevékenységi szint kiszámításában figyelembe vett éves tevékenységi szint értéke 0, mivel a létesítményrész a korábbi években is működött. Ha a létesítményrész 2015-ben kezdte volna meg

Mivel a létesítményre három termék-referenciaérték vonatkozik, ezért három létesítményrészt kell alkalmazni. A HAL megállapítása érdekében az egyes termék-referenciaértékek esetében azon alapidőszak éves termelésének a mediánját kell figyelembe venni, amely alatt a létesítmény legalább egy napig üzemelt:

$$HAL_{\text{újságpapír}} = \text{medián}_{2019-2023} (800, 0, 500, 700, 0) = 500$$

$$HAL_{\text{nem bevont finompapír}} = \text{medián}_{2019-2023} (200, 600, 0, 300, 500) = 300$$

$$HAL_{\text{bevont finompapír}} = \text{medián}_{2019-2023} (0, 400, 500, 0, 500) = 400$$

1.4. Az előzetes ingyenes kiosztás meghatározása

A létesítményrész előzetes ingyenes kiosztásának meghatározásához meg kell szorozni a referenciaértéket a múltbeli tevékenységi szinttel, a megfelelő CO₂-kibocsátásáthelyezési tényezővel, valamint a CBAM-tényezővel.

$$F_{i,k} = BM_{(i)} \times HAL_i \times CLEF_{i,k} \times CBAM_{i,k}$$

Ahol:

$F_{i,k}$ Éves előzetes kiosztás az i létesítményrész számára a k évben (évenkénti kibocsátási egységek);

$BM_{(i)}$ Alkalmazandó referenciaérték (kibocsátási egység tevékenységi egységenként¹⁰);

HAL_i A létesítményrész múltbeli tevékenységi szintje (évenkénti tevékenység egység);

$CLEF_{i,k}$ Alkalmazandó CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező (mértékegység nélkül);

$CBAM_{i,k}$ A CBAM-tényező az i létesítményrész tevékenységére k évben, amennyiben releváns.

Az alapadat-jelentés benyújtását követően **2026-ra kerülnek frissítésre a létesítményrész szintű kibocsátási egységek mennyiségét meghatározó tényezők**, vagyis a termék-, a hő- és a tüzelőanyag-referenciaértékek, valamint a létesítmény szintű előzetes kiosztást mérséklő ágazatközi korrekciós tényező.

A **technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészek** esetében az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek előzetes éves mennyisége egy adott évre

- **2027. december 31-ig** a múltbeli tevékenységi szint 0,97-szeresének,
- **2028-ban és az azt követő években** pedig 0,91-szeresének felel meg.

működését, akkor a 2014-es évet nem kellett volna figyelembe venni a múltbeli tevékenységi szint kiszámításakor. Az ilyen esetekkel kapcsolatos útmutatásért lásd a GD2 6.2. fejezetét.

¹⁰ Tonna termék (vagy CO₂ súlyozott tonna, CWT) a termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek esetében, TJ hő a hő-referenciaérték szerinti (és a távfűtésre szolgáló) létesítményrészek esetében, TJ tüzelőanyag a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészek esetében vagy t CO₂ a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészek esetében.

A létesítményenkénti térítésmentes kibocsátási egységek előzetes, összes éves mennyiségének kiszámításához össze kell adni a létesítményrészekhez tartozó, a fenti módszer szerint meghatározott egységeket.

1.5. Az ágazatközi korrekciós tényező és a lineáris csökkentési tényező

A fenti előzetes kiosztási mennyiségek megállapítása után alkalmazandó az **ágazatközi korrekciós tényező (CSCF)** vagy a **lineáris csökkentési tényező (LRF)**.

A végleges kiosztás megállapításához **ágazatközi korrekciós tényező** alkalmazható abban az esetben meglévő létesítményeknél, ha az előzetes ingyenes kiosztások összege meghaladja az uniós szinten rendelkezésre álló ingyenes kibocsátási egységek mennyiségét.¹¹ Ugyanakkor **2024-től kezdődően a CSCF nem vonatkozik az ún. „legjobban teljesítő” létesítményekre**, azaz az olyan létesítményrészekkel rendelkező létesítményekre, amelyek:

- ÜHG-kibocsátási szintje a leghatékonyabb létesítményrészek 10%-os átlaga alatt van, és amelyek
- több mint 60%-át fedik le az adott létesítmény számára ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek előzetes mennyiségének. A referenciaértékekhez hasonlóan a CSCF értékét a tagállamoktól összegyűjtött adatok alapján határozza meg a Bizottság, s ezt követően az alábbi módon kerül kiszámításra a végleges ingyenes kiosztás:

$$F_{inst}^{final}(k) = F_{inst,k} \times CSCF_k$$

Ahol:

$F_{inst}^{final}(k)$ A létesítményhez rendelt végleges összes kiosztási mennyiség k évben;

$F_{inst,k}$ A létesítmény előzetes kiosztása k évben;

$CSCF_k$ Ágazatok közötti korrekciós tényező k évben (szükség esetén).

Az EU ETS irányelv 2023-as felülvizsgálatát követően az uniós szintű összkvótaszám gyorsabban fog csökkenni a megnövelt LRF érték miatt, **amely az eddigi 2,2%-os érték helyett 4,3% lesz 2024-től, majd 4,4% 2028-tól**. Az ingyenes kiosztásra jogosult villamosenergia-termelők (távfűtés, nagy hatékonyságú kapcsolt energiatermelés) esetén az LRF értéke 2,2% marad 2025 végéig, majd **2026-tól kezdve a "villamosenergia-termelő" státusz megszűnésével az LRF már nem alkalmazandó ezen létesítményeknél**. A már kiosztást kapó új belépők kapcsán az LRF értéke szintén 2,2% marad 2025 végéig, míg a 2024. január 1. utáni új belépők esetén az előzetes teljes éves kiosztási mennyiséget a megnövelt LRF-értékkel (4,3%) kell megszorozni már 2024-ben is.

$$F_{inst}^{final}(k) = F_{inst,k} \times LRF_k$$

¹¹ Ebben az esetben az ágazatközi korrekciós tényező értéke bármely évben 1 alatti, ami a kiosztás lefelé történő kiigazítását eredményezi.

Ahol:

$F_{inst}^{final}(k)$ A létesítményhez rendelt végleges összes kiosztási mennyiség k évben;

$F_{inst,k}$ A létesítmény előzetes kiosztása k évben;

LRF_k Lineáris csökkentési tényező.

1.6. Az ingyenes kiosztás feltételekhez kötése

A módosított EU ETS irányelv 10a. cikk (1) bekezdése egy adott létesítményt illető ingyenes kiosztás egy részét bizonyos feltételek teljesítéséhez köti. Az irányelv három különálló esetet és az azokhoz tartozó feltételeket határoz meg, amelyek közül az alábbi kettő alkalmazandó a hazai létesítmények esetében, a harmadik feltétel¹² nem.

Ha egy adott létesítményben, mind az energiahatékonyság-javító intézkedésekre vonatkozó ajánlás, mind a klímasemlegességi terv elkészítése releváns, továbbá e két feltétel egyikét sem teljesítik, a kiosztást összesen 20%-kal csökkenteni, mivel ezen kiosztást mérséklő korrekciók nem kumulatívak.

1.6.1. Energhatékonyág-javító intézkedések¹³

Az 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: EED) 8. cikke szerinti **energetikai audit elvégzésére vagy tanúsított energiagazdálkodási rendszer végrehajtására kötelezett létesítmények esetében csökkenteni kell az ingyenes kiosztást 20%-kal, amennyiben** nem tudják bizonyítani, hogy az auditjelentésben vagy a tanúsított energiagazdálkodási rendszerben foglalt ajánlásokat végrehajtották.

Az **energiaaudit-jelentésben szereplő ajánlások** alapvetően a következőket tartalmazzák:

- az egyes ajánlásokra vonatkozó információkat,
- a számszerűsíthető energia-megtakarítást (pl. t CO₂e-ben kifejezve) és
- az ajánláshoz kapcsolódó megtérülési időt.

A hitelesítőnek ellenőriznie kell, hogy az ajánlások végrehajtása megtörtént-e, feltüntetve az alapadat-jelentéshez kapcsolódó hitelesítési jelentésben, ugyanakkor az üzemeltető felelőssége az ajánlások végrehajtásának bizonyítása.

Az EU ETS keretein belül a hitelesítők és az illetékes hatóság terheinek csökkentése érdekében **az üzemeltetőnek nyilatkoznia kell** az alapadat-jelentésben (a NIMs template A munkalapjának II.2 részében) és szükség esetén a kísérő dokumentumokban **az alábbi két szempont vonatkozásában**:

- A létesítménynek **vannak-e kötelezettségei** az EED 8. cikke és az e cikket végrehajtó nemzeti jogszabályok értelmében.

¹² A 2024/873 bizottsági rendelet 6. melléklete alapján azonban Magyarország nem tartozik a jogosult tagállamok közé, így ez a szabály nem alkalmazandó a hazai távfűtéses létesítményeknél.

¹³ További információkat az energiahatékonyságot javító intézkedések végrehajtásáról szóló 12. számú útmutató dokumentum (GD12) tartalmaz.

- Ahol a fentiek alkalmazhatók, kiadtak-e egy vagy több ajánlást a vonatkozó alapidőszak első négy évében – azaz 2019. január 1. és 2022. december 31. között –, és azokat **végrehajtották-e**.

A fenti két feltétel mellett vannak olyan esetek, amikor **a kibocsátási egységek kiosztásának csökkentése nem releváns**, ezért nem kerül alkalmazásra, pl. ha az energiaaudit nem tartalmaz fejlesztési javaslatokat, vagy ha az energiahatékonysági ajánlások nem a létesítmény ipari folyamataival kapcsolatosak. **Ezeket a kivételeket módosított FAR-rendelet 22a. cikke sorolja fel:**

- i) Ha a vonatkozó időszakban (2019-2022) nem készült energetikai audit, akkor a kvótacsökkentés nem alkalmazandó.
- ii) A 2026-2030 közötti kiosztási időszak esetében az energiahatékonyság szempontjából csak az alapidőszak első négy évében kiadott ajánlásokat kell figyelembe venni. Bármely 2019 előtti jelentésben tett ajánlást, amelyet a 2019-2022 között kiadott energiaaudit-jelentésben is megismételtek, szintén figyelembe kell venni a további értékeléshez. (GD12 4.2.)
- iii) A FAR-rendelet A 22a. cikk (1) bekezdésének d) pontja előírja, hogy csak az ipari folyamattal kapcsolatos ajánlásokat kell figyelembe venni az ingyenes kiosztás feltételrendszerével összefüggésben. Az üzemeltetőnek tehát ellenőriznie kell, hogy az ajánlások a létesítmény – és nem a vállalat – szintjén relevánsak, továbbá, hogy az ipari folyamatokra érvényesek, pl. az épületek szigetelésére nem vonatkozik, ugyanakkor a hőt szállító csövek szigetelésére igen. Az értékelés tekintetében szintén nem veendő figyelembe az irodaházak hőfelhasználásra vonatkozó ajánlások végrehajtása. (GD12 4.3.)
- iv) További kivételi indokot jelent, ha a javasolt intézkedés megtérülési ideje meghaladja a három évet. Ebben az esetben egy felső vezető vagy az energetikai auditor által aláírt, és a hitelesítő által ellenőrzött megerősítő nyilatkozatot kell benyújtani a Hatósághoz az ingyenes kiosztási kérelem részeként. (GD12 4.4.)
- v) Nem alkalmazandó a kiosztás csökkentése, ha a megfogalmazott ajánlások beruházási költségei meghaladják a létesítmény éves forgalmának 5%-át vagy nyereségének 25%-át a kérelem benyújtását megelőző három naptári év átlaga alapján ÉS/VAGY ha a beruházás költségei meghaladják a levonásra kerülő kibocsátási egységek gazdasági egyenértékének 50%-át, így az ajánlások végrehajtása ésszerűtlen költségekkel járna. (GD12 4.5.)
- vi) A FAR-rendelet 22a. cikk (1) bekezdésének e) pontja alapján szintén ésszerűtlennek minősül az ajánlások végrehajtása, ha *„azok a létesítményspecifikus üzemeltetési feltételek, beleértve a tervezett vagy nem tervezett karbantartási időszakokat is, amelyek alapján az a) pontban említett megtérülési időszakot meghatározták, még nem következtek be”*. Ennek igazolására az üzemeltetőnek releváns bizonyítékokat (pl. a létesítmény karbantartására és leállítására vonatkozó tervekkel kapcsolatos dokumentumokat, a megbízott cégekkel történő szerződéseket, a tervezés részeként előzetesen beszerzett berendezésekről szóló számlákat) kell bemutatnia a hitelesítő felé, mellyel igazolja, hogy az intézkedések végrehajtására a működési feltételek bekövetkezése után kerül sor. (GD12 4.6.)

Ha a fenti feltételek nem alkalmazandók az adott létesítmény esetében, az üzemeltetőnek bizonyítania kell, hogy vagy minden fennmaradó energiahatékonyságot javító intézkedést maradéktalanul végrehajtottak, vagy ezzel egyenértékű ÜHG-kibocsátás-csökkentést eredményező intézkedések valósultak meg a kiosztási kérelem benyújtása előtt.

Az egyenértékű kibocsátás-csökkentés kiszámításához használt adatoknak és számítási tényezőknek összhangban kell lenniük a létesítmény nyomkövetési tervével (MP) és a nyomkövetési módszertani tervével (MMP), továbbá csak a létesítmény közvetlen kibocsátását és az ipari folyamathoz kapcsolódó üvegházhatású gázok megtakarításait kell figyelembe venni.

Például, ha az energiahatékonysági ajánlás kizárólag csak az importált **villamos energiára vonatkozik** (mivel nincs saját villamosenergia-termelés), a létesítményen belüli ÜHG-megtakarítás nulla. Ha azonban a villamos energiát részben vagy egészben a helyszínen állítják elő, akkor a kapcsolódó ÜHG-megtakarítást figyelembe kell venni az egyéb intézkedésekből származó ÜHG-megtakarítások összehasonlításakor. (GD12 4.8.)

A **kiosztás csökkentésének elkerülése érdekében** minden releváns ajánlást végre kell hajtani az alapadat-jelentés benyújtásáig, **2024. június 30-ig**. Ha azonban az új kiosztási időszak első ALC-jelentésének benyújtásáig, **azaz 2026. március 31-ig** a jelenleg még függőben lévő ajánlásokat végrehajjták, a csökkentés szintén nem alkalmazandó.

Ha az előbbi időpontokat követően is **vannak még nem megvalósított ajánlások, az ingyenes kiosztás mennyiségét 20%-kal kell csökkenteni**. A későbbiek során az üzemeltetőnek lehetősége van minden évben az éves tevékenységi szint jelentés részeként igazolni, hogy az összes javasolt intézkedést maradéktalanul végrehajtott – továbbá a hitelesítő is megerősítette ezt a tényt az ALC jelentéshez kapcsolódó hitelesítési jelentésben –, ezáltal **a kiosztási időszak hátralévő részére visszanyeri teljes kiosztását**.

1.6.2. Klímasemlegességi Terv¹⁴

Érintettek köre

Azon létesítmények esetében, amelyek

- ÜHG-kibocsátási szintje magasabb, mint az érintett termék-referenciaértékekre vonatkozó kibocsátási szintek 80. percentilise, továbbá
- e létesítményrész több mint 20%-os mértékben járul hozzá az összes létesítményrész számára

a 2026–2030-as időszakra ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek előzetes éves mennyiségéhez, klímasemlegességi tervet kell kidolgozniuk és a kiosztási kérelemhez mellékelve benyújtaniuk a Hatóság felé, mivel ennek hiányában az előzetesen meghatározott

¹⁴ További információkat a klímasemlegességi tervekről szóló 11. számú útmutató dokumentum (GD11) tartalmaz.

kvóta mennyiségét 20%-kal csökkenteni kell¹⁵. **A klímasemlegességi terv benyújtására kötelezett magyarországi létesítmények üzemeltetőit a Hatóság 2023 végén értesítette. Amennyiben nem kapott értesítést, akkor az ezen pontban írtak nem vonatkoznak a létesítményére.**

A klímasemlegességi terv fogalma és tartalma

A 2023/2441 bizottsági végrehajtási rendeletben (a továbbiakban: CNP-rendelet) meghatározott **klímasemlegességi terv minimális tartalmát a 2050-re elérendő klímasemlegesség felé vezető**

- köztes célok és mérföldkövek, valamint
- a hozzájuk kapcsolódó tervezett intézkedések és beruházások kell, hogy alkossák.

A klímasemlegességi tervet a 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk (1) bekezdésében meghatározott klímasemlegességi célkitűzéssel, illetve a 2018/2066 bizottsági végrehajtási rendelet és a FAR-rendelet szabályaival összhangban kell elkészíteni.¹⁶ Az átláthatóság és az összehasonlíthatóság érdekében a CNP-rendelet különbséget tesz **mérföldkövek és köztes célok** tekintetében:

- A **mérföldkövek** minőségi eredményekre utalnak, mint pl. pénzügyi beruházási döntésekre, építési engedélyek beszerzésére, építkezés megkezdésére vagy berendezés üzembe helyezésére.
- A **köztes célok** a mennyiségi, számszerűsíthető kibocsátáscsökkentési eredményeket foglalja magában úgy, mint a kibocsátás fajlagos, relatív és abszolút csökkentését a korábbi évek értékeihez képest.

A CNP-rendelet a klímasemlegességi tervek tartalmára vonatkozóan ugyanakkor

- nem határoz meg konkrét kibocsátáscsökkentési határértékeket 2025. december 31. napjáig teljesítendően és az azt követő ötéves időszakok tekintetében, illetve
- nem ír elő adott időpontban végrehajtandó konkrét intézkedéseket.

A klímasemlegességi terv elkészítése és benyújtása

Ennek értelmében **az érintett létesítmény üzemeltetője határozza meg a klímasemlegességi tervben szereplő**

- célokra vonatkozó ambíciók szintjét,
- a konkrét intézkedések és beruházások mértékét,
- azok ütemezését, és az egyes időszakokra becsült hatásokat

távlati célul kitűzve 2050-re a létesítmény klímasemlegességének elérését. Ennek megfelelően kötelezően elérendő fajlagos kibocsátási célértékek sem kerültek

¹⁵ Kivétel, amennyiben az érintett termék-referenciaérték szerinti létesítményrész legfeljebb 20 %-os mértékben járul hozzá az összes létesítményrész számára a 2021–2025-ös időszakra ingyenesen kiosztott kibocsátási egységeknek a 16. cikk (2)–(5) bekezdése szerint kiszámított előzetes éves mennyiségéhez.

¹⁶ A klímasemlegességi terv angol nyelvű Excel-alapú formanyomtatványa ezen a linken érhető el: https://climate.ec.europa.eu/document/download/f7d36053-e065-4904-a42b-443c2bec078a_en?filename=policy_ets_allocations_cnp_template_en.xlsx

meghatározásra a releváns időszakok vonatkozásában, így e tekintetben is az üzemeltető feladata az egyes létesítményrészek szintjén az érvényes referenciaértékekhez viszonyítva a fajlagos CO₂-kibocsátás (tCO₂eq/tevékenységi szint) csökkentési ütemének meghatározása.

Az üzemeltető a létesítménye vonatkozásában a Nemzeti Végrehajtási Intézkedések alapidőszakának – azaz a 2026-2030 közötti kiosztási időszak esetében a **2019-2023. évek – átlagos kibocsátását kiindulópontul véve**, az ahhoz képest végrehajtott kibocsátáscsökkentő intézkedései figyelembe vehetőek az első klímasemlegességi terv kidolgozásakor.

Ezt követően, **az alapadat-jelentéssel együtt 2024. június 30-ig benyújtott klímasemlegességi terv kapcsán a Hatóság ellenőrzi, hogy az tartalmazza-e minimálisan szükséges elemeket, valamint összhangban van-e a CNP-rendelet definícióival.**

A módosított FAR-rendelet 22e. cikkének (1) bekezdése alapján **a Hatóság közzéteszi a 22b. cikknek megfelelően benyújtott klímasemlegességi terveket.** Az üzemeltetők azonban kérhetik a klímasemlegességi terv érzékeny információkat, illetve üzleti titkokat tartalmazó részeinek nyilvánossá tétele alóli mentesítést, amennyiben az ilyen kérések kellően megalapozottak.

A klímasemlegességi terv nyomonkövetése és módosítása

A későbbiek folyamán, ha az üzemeltető úgy ítéli meg, hogy az előrehaladás nem kellően hatékony, korrekciós intézkedést kell végrehajtania. Ez jelentheti például az intézkedések végrehajtásának felgyorsítását vagy további intézkedések foganatosítását. Ha a mérőföldköveket és a célokat is érintő jelentős változások következnek be, az üzemeltetőnek frissítenie kell a klímasemlegességi tervet és be kell nyújtania a Hatóság számára. Ha a változások nem érintik a mérőföldköveket és a célokat (pl. csak a beruházás ütemezése módosul), azokat szintén át kell vezetni a klímasemlegességi tervbe, de nem kell újra benyújtani a Hatóság részére.

Klímasemlegességi jelentés

Az üzemeltető a klímasemlegességi terv alapján először **2025. december 31-ig tartó időszakban elért eredményekről, majd azt ezt követő ötéves időszakokról akkreditált hitelesítő szervezet által hitelesített klímasemlegességi jelentést készít.** Az üzemeltető a hitelesített klímasemlegességi jelentést a hitelesítői jelentéssel együtt legkésőbb **2026. március 31-ig** (majd azt ezt követő minden öt évben) benyújtja a Hatóság részére. **A Hatóság a benyújtott klímasemlegességi terv és jelentés, illetve az utóbbiról szóló hitelesítői jelentés alapján dönt a 20%-nyi kvóta kiosztásáról az éves tevékenységi szint jelentés részeként.** **A klímasemlegességi jelentésre vonatkozó szabályok a felülvizsgált 2019/1842 végrehajtási rendeletben kerülnek elfogadásra.**

2. A nyomonkövetési módszertani tervet érintő változások¹⁷

A módosított FAR-rendeletnek megfelelően **az MMP sablon egyes pontjai is frissítésre kerültek.** Először azt kell megvizsgálnia az üzemeltetőnek, hogy **az új szabályok érintik-e a létesítmény térítésmentes kvótakiosztásra vonatkozó nyomonkövetését.**

- Amennyiben **nem**, akkor a jelenleg hatályos MMP változatlanul érvényben marad a 2026-2030 időszak tekintetében.
- Amennyiben **az új szabályok módosítást, vagy kiegészítést eredményeznek az MMP-t illetően**, akkor az új MMP sablont be kell nyújtani e-papíron keresztül a Hatóság részére legkésőbb 2024. június 30-ig. Az MMP aktuális módosítása – a korábbi időszzakkal ellentétben – hitelesítői ellenőrzést és jóváhagyást nem követel meg.

Az új MMP sablon alkalmazása esetén az üzemeltetőnek **két nyomonkövetési módszert kell párhuzamosan alkalmazni 2025. december 31. napjáig:** a „régí” a 2025-ös ALC jelentésre, míg az „új” a következő kiosztási időszakra alkalmazott adatgyűjtést szolgálja. 2026. január 1-jétől kezdődően már csak az új MMP lesz alkalmazandó. (GD5 5.3.2.)

Az új sablont szükséges kitölteni és megküldeni a Hatóság részére mindegyik változás (jelentős és nem jelentős) esetén. Azonban, ha az új szabályok **jelentős változást eredményeznek** az adott létesítmény esetében, akkor **100 ezer forint igazgatási szolgáltatási díjat is szükséges fizetni.**

A FAR-rendelet 9. cikk (5) bekezdése értelmében minősül jelentősnek az MMP módosítása. Továbbá a FAR-rendelet 9. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján az **üzemeltetőnek minden esetben szükséges módosítani az MMP-t, valamint jóváhagyásra benyújtani a hatósághoz**, ha az új szabályok értelmében az alábbi jelentős változásnak minősülő pontok relevánsak a létesítmény folyamatainak nyomonkövetését illetően (GD5 5.3.1.):

- A **CBAM** bevezetése a létesítmény rendszerhatáraiban változást eredményez, mivel a létesítmény egyidejűleg gyárt vagy gyártani fog CBAM hatálya alá tartozó és más termékeket is, emiatt új létesítményrészeket kell lehatárolni.
- Azoknál a létesítményeknél, ahol korábban alkalmazták a „**de minimis szabályt**”, ennek megszűnésével külön létesítményrészt kell létrehozni, ha a tartalék létesítményrész olyan tüzelőanyag- vagy hőmennyiséget tartalmazott, amely a létesítményrész tevékenységi szintjének kevesebb, mint 5%-át tette ki.
- A létesítményben releváns a **villamos energiából** (pl. elektromos kazánok és hőszivattyúk által) **előállított hő** az új kiosztási időszak tekintetében.
- A tüzelőanyag-referenciaérték szerinti és a technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészekből **visszanyert mérhető hő** korábban nem szerepelt a létesítmény teljes tüzelőanyag-ráfordítása között.

¹⁷ További információkat a kiosztásra vonatkozó nyomon követés és jelentéstétel szabályairól szóló 5. számú útmutató dokumentum (GD5) tartalmaz.

- A létesítmény olyan termékeket állít elő, amelyek esetében a **termék-referenciaértékek és a hozzájuk tartozó rendszerhatárok meghatározása módosult**: agglomerált vasérc (korábban szinterezett érc), forró fém, szürke és fehér cementklinker, tissue és nyersszóda. Továbbá az EU ETS irányelv I. mellékletben említett mész, dolomitmész és hidrogén termék-referenciaértékek esetén az alapidőszak vonatkozásában **a termékhez kapcsolódó múltbeli tevékenységi szint meghatározása megváltozott**.
- Az éves tevékenységi szint meghatározására eddig alkalmazott módszertan és adatmeghatározási szintek módosultak vagy módosulni fognak.

Többek között **nem minősülnek jelentősnek az alábbiak szerinti változások és ezen esetekben nem kell a Hatóság jóváhagyása, csak tájékoztatni szükséges a változásokról**. Az új MMP sablont azonban ki kell tölteni ezen esetekben is és megküldeni a Hatóság részére, de igazgatási szolgáltatás díjat nem kell fizetni.

Nem minősül jelentősnek az MMP változás, amennyiben:

- a tartalék-létesítményrésznek csak a megnevezése módosul, de a létesítményrész határa és a térítésmentes kvóta meghatározásának módszertana nem;
- a létesítményszintű villamosenergia-áramokra vonatkozó adatok relevánsak, de korábban nem kerültek megadásra (E munkalap IV. pont);
- relevánsak a FAR-rendelet 22a. cikke szerinti energiahatékonyságot javító intézkedésekre vonatkozó ajánlások a létesítmény esetében (D munkalap II. e).

3. Változások a NIMs formanyomtatványban¹⁸

A Létesítmény adatok

A legtöbb változás a létesítmény adatokat tartalmazó A munkalapon történt, elsősorban a II. pontban az ingyenes kiosztás feltételekhez kötéséről szóló új fejezet hozzáadásával.

A.II: az előző verzióban a villamosenergia-termelésre és a szén-dioxid szállítására és tárolására vonatkozó kérdések kikerültek, helyettük az energiahatékonyság javítására és a klímasemlegességi tervre vonatkozó kérdések szerepelnek.

¹⁸ További információkat a 3. számú NIMs adatgyűjtési útmutató dokumentum (GD3) tartalmaz.

A.II.2 1. feltétel:

2 1. feltétel: Energiahatékonyságot javító intézkedésekre vonatkozó, nem megvalósított ajánlások

A FAR-rendelet 22a. cikk (1) bekezdésének értelmében az ingyenes kiosztást 20%-kal kell csökkenteni, ha nem hajtották végre a 2012/27/EU irányelv (az energiahatékonysági irányelv) 8. cikke szerinti energetikai auditjelentésben, illetve tanúsított energiagazdálkodási rendszerben megfogalmazott valamennyi releváns ajánlást.

- (a) **Relevánsak az energiahatékonyságot javító intézkedésekre vonatkozó ajánlások a létesítmény esetében?**
- Válassza az „IGAZ” lehetőséget, ha a létesítményhez kapcsolódó vállalkozásnak a 2012/27/EU irányelv 8. cikke értelmében vonatkozó kötelezettségei vannak.
- (b) **Vannak olyan, a 2019–2022-es időszakra vonatkozó ajánlások, amelyeket még nem hajtottak végre?**
- Válassza az „IGAZ” lehetőséget, ha az a) pontban megjelölt energetikai auditok és tanúsított energiagazdálkodási rendszer ajánlásokat fogalmazott meg, amelyek értelmében az energiahatékonyságot javítani kell a 2019–2022-es (I) időszakban, ÉS vannak olyan ajánlott intézkedések, amelyeket e jelentés benyújtásáig nem hajtottak végre.
- (c) **Annak lehetséges okai, hogy miért nem relevánsak a b) pontban említett ajánlások az ingyenes kiosztás feltételhez kötése szempontjából**
- Válassza az „IGAZ” lehetőséget, ha a b) pontban megnevezett ajánlások bármelyike figyelmen kívül hagyható a 22a. cikk (1) bekezdésében felsorolt indokok alapján. Ez az alábbiakkal indokolható:
- 22a. cikk (1) bekezdés d) pont: egy vagy több ajánlás nem eredményez energiamegtakarítást az ipari folyamat rendszerhatárain belül
 - 22a. cikk (1) bekezdés a) pont: egy vagy több ajánlás megtérülési időszaka meghaladja a 3 évet
 - 22a. cikk (1) bekezdés b) pont i. alpont: a beruházási költségek meghaladják a létesítmény éves forgalmának 5%-át VAGY a létesítmény nyereségének 25 %-át
 - 22a. cikk (1) bekezdés b) pont ii. alpont: a beruházási költségek meghaladják a csökkentés tárgyát képező, végleges kiosztás átlagos éves gazdasági egyenértékének 50%-át
 - 22a. cikk (1) bekezdés e) pont: a létesítményspecifikus üzemeltetési feltételek (beleértve a tervezett vagy nem tervezett karbantartási időszakokat is) még nem következtek be.

A fenti pontokról a 12. útmutató dokumentumban olvashat bővebben.

Nem kapcsolódik ipari folyamathoz?	Megtérülési időszak >3 év?	Beruházási költségek > forgalom 5%-a vagy >	Beruházási költségek > kiosztás egyenértékének	A feltételek még nem következtek be?
IGAZ	IGAZ	IGAZ	IGAZ	IGAZ

- (d) **Vannak nem teljesült ajánlások a c) pont után?**
- Válassza az „IGAZ” lehetőséget, ha a b) és a c) pont után maradtak olyan ajánlott intézkedések, amelyeket még nem hajtottak végre.
- (e) **Ha a d) pont után maradtak intézkedések, MINDEGYIK esetében megvalósítottak egyenértékű intézkedéseket?**
- Ha maradtak intézkedések a d) pont után, a FAR-rendelet 22. cikk (1) bekezdés c) pontja értelmében nem kell csökkenteni az ingyenes kiosztást, ha az üzemeltető olyan egyéb intézkedéseket hajtott végre, amelyek az érintett létesítményben az üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak az a) pont szerinti auditjelentésben vagy tanúsított energiagazdálkodási rendszerben ajánlottakkal egyenértékű csökkentését eredményezik.
- Válassza az „IGAZ” lehetőséget, ha az ÖSSZES fennmaradó ajánlott intézkedés esetében végrehajtottak egyenértékű intézkedéseket, vagyis nincsenek megvalósításra váró ajánlott intézkedések.
- (f) **Eredmény: az ingyenes kiosztás 20%-os csökkentése alkalmazandó (1. feltétel)**
- Ez a fenti adatokon alapuló, automatikus eredmény.

Az energiahatékonyságot javító intézkedésekre vonatkozó megvalósított ajánlások tekintetében szükséges adatokat megadni a FAR-rendelet 22a. cikk (1) bekezdésével összhangban, ha az releváns az adott létesítmény esetében. Amennyiben nem, az (a) pontban (192. sor) a HAMIS értéket kell választani, így a további pontokban szükségtelenné válik az adatbevitel (szürke vonalkázott mezőkre változik). Az IGAZ válasz esetén meg kell adni

- a (b) pontban, hogy minden ajánlást végrehajtottak-e, amennyiben nem,
- a (c) pontban jelezni kell, hogy alkalmazásra kerültek-e a FAR-rendelet 22a. cikk (1) bekezdése szerinti eltérési indokok.

Az (e) pontban az IGAZ értéket kell választani, ha az ajánlásokban megfogalmazott kibocsátáscsökkentő intézkedésekkel egyenértékű beruházásokat hajtottak végre az összes fennmaradó ajánláshoz. Ha az intézkedések közül legalább az egyiket nem fedik le teljesen az egyenértékű intézkedések, akkor a HAMIS lehetőséget kell választani az (e) pontban.

Az (f) pontban a template automatikusan meghatározza, hogy az ingyenes kiosztás 20%-os csökkentése alkalmazandó-e vagy sem.

A.II.3 2. feltétel:

3 2. feltétel: >80. percentilis teljesítők

A FAR-rendelet 22b. cikk (1) és (2) bekezdésének értelmében az ingyenes kiosztást 20%-kal kell csökkenteni, ha:

- egy vagy több termék-referenciaérték szerinti létesítményrész 2016-ban és 2017-ben a szektor kibocsátásintenzitásának 80. percentilise felett teljesített, ÉS
- a kérdéses létesítményrész a létesítmény előzetes ingyenes kiosztásának legalább 20%-ához járult hozzá a 2021–2025-ös időszakban (a nemzeti végrehajtási intézkedésekben foglalt, 2022-ben megállapított kiosztás alapján, a kiosztásoknak az (EU) 2019/1842 rendelet [az ALC-rendelet] értelmében való kiigazítása előtt), ÉS
- a létesítmény még nem készített az (EU) 2023/2441 végrehajtási rendelet követelményeinek megfelelő klímasegességi tervet.

(a) Egy vagy több termék-referenciaérték szerinti létesítményrész kibocsátásintenzitása meghaladta a 80.

Válassza az „IGAZ” lehetőséget, ha egy vagy több termék-referenciaérték szerinti létesítményrész 2016-ban és 2017-ben a 80. percentilis felett teljesített, és 2021 és 2025 között az előzetes kiosztás legalább 20%-ához hozzájárult. Mivel ez az eredmény a korábbi adatgyűjtéshez kapcsolódik, egyeztessen az illetékes hatósággal, és a kérdést a hatóság utasítása alapján válaszolja meg.

(b) Ha az (a) pont releváns, klímasegességi tervet nyújt be e kérelem részeként?

Erősítse meg, hogy az ingyenes kiosztás iránti kérelem részeként benyújt-e egy az (EU) 2023/2441 végrehajtási rendeletnek megfelelő klímasegességi tervet.

(c) Az illetékes hatóság megerősíti a klímasegességi terv megfelelőségét?

Ezt a szakaszt az illetékes hatóságnak kell kitöltenie, illetve, ha a hatóság erre utasítja, Önnek.

(d) Eredmény: az ingyenes kiosztás 20%-os csökkentése alkalmazandó (2. feltétel)

Ez a fenti a) és b) pontra adott válaszokon alapuló, automatikus eredmény.

A >80. percentilis teljesítők, azaz a **klímasegességi terv** elkészítésével érintett létesítményeknek kell az IGAZ lehetőséget választaniuk az (a) pontban, minden más létesítmény esetében HAMIS-ra kell állítani. Amennyiben az érintett létesítmény klímasegességi tervet nyújt be a kiosztási kérelemmel együtt, a (c) pontot vagy az illetékes hatóság tölti kiközvetlenül, vagy az üzemeltetőt utasítja erre, annak függvényében, hogy a benyújtott klímasegességi terv tartalmi és formai elemeit megfelelőnek minősítette-e vagy sem, A kiosztás 20%-os csökkentésének alkalmazását automatikusan határozza meg a template a (d) pontban.

A.II.4 3. feltétel: a távfűtés számára kérvényezhető további ingyenes kiosztás esetében a 241. sorban a HAMIS opciót kell választani, mivel a 2024/873 bizottsági rendelet 6. melléklete alapján azonban Magyarország nem tartozik a jogosult tagállamok közé.

A fentiek mellett további kisebb módosítások történtek az A munkalapon az alábbi pontokban:

- **A.I.4 (a):** az ETS tevékenységek mellett fel kell tüntetni a teljes névleges bemenő hőteljesítményt, amennyiben releváns. A hőteljesítményre vonatkozó adatok nem kötelezőek (halványsárga színűre változik a cella), ha az EU ETS irányelv I. melléklet szerinti tevékenységre nem vonatkozik hőteljesítmény.
- **A.III** részben további oszlopok kerültek hozzáadásra a létesítményrészek listájához.
 - Az **I oszlopban** kell jelölni, hogy a kérdéses létesítményrész ÜHG-kibocsátási szintje 2021-ben és 2022-ben **a vonatkozó referenciaérték szerint a leghatékonyabb 10% átlaga alatt volt-e**, ugyanakkor ez csak a referenciaértékek frissítése után válaszolható meg¹⁹, mindaddig ez az oszlop szürkén jelenik meg.
 - A **J oszlop** a **80. percentilis felett teljesítőkre** vonatkozik.
 - Az **üzemszerű működés megkezdésére** vonatkozó **K oszlop** csak akkor releváns, ha a létesítményrész legkorábban **2019. január 1-jén kezdte meg** üzemzerű működését.

¹⁹ A 10% leghatékonyabb létesítmény referenciaértékekre vonatkozó átlagértékeit a 2026-tól 2030-ig tartó időszakra vonatkozóan a kibocsátási egységek ingyenes kiosztására vonatkozó felülvizsgált referenciaértékeket meghatározó bizottsági végrehajtási rendeletben teszik közzé (GD2 5.3.).

- **A.III.2:** Az üzemeltetőnek a tartalék-létesítményrészek lehatárolásakor figyelembe kell vennie, hogy a CO₂-kibocsátásáthelyezésnek való kitettség mellett a **CBAM által is érintettek-e** a 2019/708 felhatalmazáson alapuló határozat és a CBAM-rendelet alapján.

Azon üzemeltetőnek, aki a létesítménye vonatkozásában az **EU ETS irányelv 27a. cikkének (3) bekezdése alapján az elmúlt három év (2021-2023) mindegyikében évente 300 óránál kevesebbet működő tartalék-, illetve készenléti berendezések EU ETS hatálya alól történő kivételét kérelmezi az A.I.4. (e) ii. pontban**, a továbbiakban

- ezen berendezésekhez tartozó alapidőszakbeli kibocsátási és energiaráfordítási mennyiségek nélkül kell az adatokat bevinni a **D_Kibocsátások I.2** és **E-Energiaáramok I.1** pontokban.
- Továbbá, kötelező kitölteni és benyújtani a Hatóság honlapján megtalálható a 410/2012. (XII. 28.) Korm. rendelet 8/B. § (1) bekezdése szerinti **EU ETS hatálya alóli kivételre vonatkozó adatszolgáltatást**.²⁰

A **B+C Kibocsátások** munkalapok kitöltése a magyarországi ETS létesítmények számára nem kötelező. A különböző forrásokból származó kibocsátási adatok összesített értékét a **D Kibocsátások** munkalapon kell megadni.

E Energiaáramok

E.I. Teljes energiaráfordítás

E. „Energiaáramok” lap – ENERGIARÁFORDÍTÁS, MÉRHEŐ HŐ ÉS VILLAMOS ENERGIA

I Teljes energiaráfordítás

1 Áttekintés és felhasználási kategóriákra való felosztás

(a) Energiaráfordítás, a teljes létesítmény:

Az alábbi táblázatban adja meg a hőtermelésre irányuló energiaráfordítás mennyiségét, eikerülve a kétszeres beszámítást:

- i: A tüzelőanyagokból származó teljes energiaráfordítás automatikusan jelenik meg a D.I. szakaszban látható eredmények alapján.
- ii: Az ELSŐSORBAN hőtermelési célból történő teljes villamosenergia-bevitel (pl. a hőszivattyúk, elektromos kazánok és elektromos kemencék által fogyasztott villamos energia), ha csak az energiatermeléshez használt tüzelőanyagok nem szerepelnek már a fenti i. pontban. Vegye figyelembe, hogy a nem hőtermelési célú, egyéb villamosenergia-fogyasztás (pl. szivattyúk, meghajtók) ebbe NEM számít bele.
- iii: Az összes egyéb energia, beleértve az exoterm hőből származó (pl. bármilyen, részleges oxidáláshoz vagy karbotermikus redukcióhoz hasonló exoterm kémiai reakcióból) származó és az egyéb hőből, például hőszivattyúkban használt környezeti hőből származó energiát, feltéve, hogy ezt a hőt nem a fenti i. pontban már felsorolt tüzelőanyagokból állítják elő. Ha például egy kémiai reakció során gőzt nyernek vissza, a gőz visszanyerése folyamán bemenő és kimenő energia különbségét itt exoterm hőként kell megadni.
- iv: Eredmény: a teljes energiaráfordítás, vagyis a fentiek összege. Ez az érték a tüzelőanyag-referenciavérték szerinti létesítményrészhez, a mérhető hő előállításához stb. (lásd a lenti pontokat) hozzárendelhető energia 100%-a.

	Mértékegység	2019	2020	2021	2022	2023
i. Tüzelőanyagból származó energiaráfordítás	TJ / év					
ii. Hőtermelésre irányuló villamosenergia-bevitel	TJ / év					
iii. Egyéb energiaráfordítás (pl. exoterm hő)	TJ / év					
iv. Teljes energiaráfordítás (a fentiek összege)	TJ / év					

- **E.I.1 (a) Energiaráfordítás, a teljes létesítmény:** a korábbiakhoz képest további adatok kitöltése kötelező a hőtermelésre irányuló villamosenergia-bevitel és az egyéb

²⁰ A nyomtatvány itt érhető el:

https://nkvh.kormany.hu/download/1/0e/33000/NIMs_sablon%20berendezes%20EU%20ETS_hatalya_aloli_kiv_etelhez.docx

energiaráfordításra (pl. exoterm hőre) vonatkozóan, amennyiben az ilyen jellegű energiaráfordítások relevánsak az adott létesítményben.

- **E.I.1 (a) ii.** Hőtermelésre irányuló villamosenergia-bevitel: az elsődlegesen hőtermelési célú villamosenergia-bevitelt kell feltüntetni itt (pl. hőszivattyúk, elektromos kazánok és elektromos kemencék által fogyasztott villamos energia), KIVÉVE ez alól a tüzelőanyagból előállított villamos energia hőtermelési célú felhasználását (ez ugyanis a táblázat i. sorának értékébe számolandó), valamint az egyéb – nem hőtermelési célú – villamosenergia fogyasztásokat (pl. szivattyúk, meghajtók).
- **E.I.1 (a) iii.** Egyéb energiaráfordítás (pl. exoterm hő): ide kell beírni az egyéb energia mennyiségeket, pl. bármilyen, részleges oxidáláshoz vagy karbotermikus redukcióhoz hasonló exoterm kémiai reakcióból származó és az egyéb hőből, például hőszivattyúkban használt környezeti hőből származó energiát, feltéve, hogy ezt a hőt nem az i. pontban már felsorolt tüzelőanyagokból állítják elő. Ha például egy kémiai reakció során gőzt nyernek vissza, a gőz visszanyerése folyamán bemenő és kimenő energia különbségét itt kell exoterm hőként megadni.

A tüa.-ráfordítás felhasználási típusa	Mértékegység	2019	2020	2021	2022	2023
i. Termék-referenciaérték szerinti létesítményrészekre	% vagy TJ / év					
ii. Mérfető hő-termelés energiaráfordítása	% vagy TJ / év					
iii. Tüa.-ref. érték sz. létesítményrész (CL nem CBAM)	% vagy TJ / év					
iv. Tüa.-ref. érték sz. létesítményrész (nem CL nem CBAM)	% vagy TJ / év					
v. Tüa.-ref. érték sz. létesítményrész (CL CBAM)	% vagy TJ / év					
vi. Villamosenergia-termelésre irányuló energiaráfordítás	% vagy TJ / év					
vii. Maradék	% vagy TJ / év					

- **E.I.1 (c)** Energiaráfordítás eloszlása a különböző felhasználási területek között: mivel a 4. kereskedési időszak második részidőszakára megváltozott a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész definíciója, ezért előfordulhat eltérés az éves ALC jelentésekhez képest.
- **E.I.1 (c) vi.** Villamosenergia-termelésre irányuló energiaráfordítás: összhangban kell lennie a CHP adataival, továbbá a vészhelyzeti és tartalék villamosenergia-termelő berendezésekben (pl. dízel aggregátorban) felhasznált tüzelőanyagot is itt kell jelenteni, amennyiben nem nyújtott be ezen utóbbi berendezésekre vonatkozóan a 410/2012. (XII. 28.) Korm. rendelet 8/B. § (1) bekezdése szerinti EU ETS hatálya alóli kivételre vonatkozó adatszolgáltatást, kérelmet.
- **E.I.1 (c) vii.** Maradék: az egyéb célokra történő energiaráfordítást automatikusan határozza meg a template, illetve itt szerepel az a mennyiség, mely esetében az üzemeltető úgy döntött, hogy nem kérelmez kibocsátási egységeket olyan létesítményrészre vonatkozóan, amelynél az adminisztratív terhek meghaladják az előnyöket.

E.II Mérfető hő

Mivel a 4. kereskedési időszak második részidőszakára megváltozott a hő-referenciaérték szerinti létesítményrész definíciója, ezért előfordulhat eltérés az éves ALC jelentésekhez képest.

- **E.II (a)** pontban a teljes nettó termelt mérhető hőbe bele kell számítani a villamos energiából előállított mérhető hőt is.
- **E.II (r) iii.** a CBAM-terméket előállító hő-referenciaérték szerinti létesítményrészhez (CL, CBAM) rendelendő az ehhez a tevékenységhez – nem villamosenergia-termelésre vagy termék-referenciaérték szerinti létesítményrészekben – felhasznált mérhető hő és a CBAM-terméket előállító, nem ETS-egységbe irányuló hőexport szorozva az ingyenes kiosztásra jogosult hő (k) pont alatt kiszámított arányával.

E.III Hulladékgázmérleg

- **E.III (b) iv.** pontban a termék-referenciaérték rendszerhatárain kívül előállított, importból származó hulladékgázok mennyiségét kell feltüntetni.
- **E.III (e)** pontban a más EU ETS létesítményekbe közvetlenül exportált hulladékgázokat, míg az **E.III (k)** pontban a hulladékgázokból előállított mérhető hő más EU ETS létesítmény felé történő exportját kell feltüntetni.

E.IV Villamos energia

A teljes villamosenergia-mérleg kitöltése kihagyható, ha a létesítményben csak vészhelyzeti áramfejlesztők és egyéb tartalékberendezések állítanak elő villamos energiát. Kivétel ez **alól a létesítményben felhasznált villamos energia össz mennyiségére vonatkozó E.IV (f) pont, mely minden létesítmény számára kötelezően megadandó, függetlenül attól, hogy a létesítmény termel-e villamos energiát.**

F Termék BM

- **F.I.1 (c):** a korábbi “Villamosenergia és tüzelőanyag felcserélhetőség” helyett az **adott létesítményrész releváns villamosenergia-fogyasztására kell adatokat megadni.** A FAR-rendelet I. mellékletének 2. szakaszában felsorolt termék-referenciaértékek esetében az itt szereplő mezők kötelezőek, és meg kell felelniük a kapcsolódó rendszerhatároknak²¹.
- **F.I.1 (f)** Termelési adatok: a **PRODCOM 2010 mellett minden esetben fel kell tüntetni az előállított termék(ek)re vonatkozó KN-kódokat is, kötelezően egyaránt a CBAM és nem-CBAM létesítményrészek esetében is.**
- **F.I.1 (h):** a korábbi “Tüzelőanyag-ráfordítás” helyett “Energiaárfordítás” kerül feltüntetésre a táblázat első sorában, mivel a teljes energiaárfordítás nemcsak a tüzelőanyagok energiatartalmát, hanem **az egyéb anyagokhoz és a villamos energiához köthető hőtartalmat is magában foglalja.**

G Tartalék BM

A munkalap ki lett egészítve a tartalék-referenciaértékekhez köthető különböző típusú létesítményrészekkel: (CL | nem CBAM), (nem CL | nem CBAM), (CL | CBAM). A termelési adatoknál a PRODCOM 2010 mellett meg kell adni a KN-kódokat is. Ezen

²¹ A rendszerhatárok formális definíciójával kapcsolatban a 9. számú ágazatspecifikus útmutató dokumentum (GD9) tartalmaz további információkat.

létesítményrészekre vonatkozó adatszolgáltatás módosítása a korábban ismertett változásokhoz igazodik.

A **K Összefoglalás** munkalapon történt változások tükrözik a többi munkalapon bevezetett módosításokat.

4. Vonatkozó jogszabályok

[2012. évi CCXVII. törvény](#) az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről

[410/2012. \(XII. 28.\) Korm. rendelet](#) az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában való részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól

[80/2012. \(XII. 28.\) NFM rendelet](#) az üvegházhatású gázok kibocsátásával kapcsolatos egyes tevékenységek igazgatási szolgáltatási díjáról és felügyeleti díjáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS [2003/87/EK IRÁNYELVE](#) (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról

Az EU Bizottság [2019/331](#) felhatalmazáson alapuló rendelete (2018. december 19.) a kibocsátási egységek harmonizált ingyenes kiosztására vonatkozó uniós szintű átmeneti szabályoknak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikke értelmében történő meghatározásáról

Az EU Bizottság [2024/873](#) felhatalmazáson alapuló rendelete (2024. január 30.) az (EU) 2019/331 felhatalmazáson alapuló rendeletnek a kibocsátási egységek harmonizált ingyenes kiosztására vonatkozó uniós szintű átmeneti szabályok tekintetében történő módosításáról

Az EU Bizottság [2019/708](#) felhatalmazáson alapuló rendelete a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a kibocsátáshelyezés kockázatának kitett ágazatok és alágazatok 2021–2030-as időszakra történő meghatározása tekintetében történő kiegészítéséről

Az EU Bizottság [2023/2441](#) végrehajtási rendelete a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a kibocsátási egységek ingyenes kiosztásához szükséges klímasemlegességi tervek tartalma és formátuma tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) [2023/956](#) rendelete (2023. május 10.) az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról

Az Európai Parlament és a Tanács [2012/27/EU](#) irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről